

עדי האבות (A Tale of Two Cities (a far, far better thing...))

(1) בראשית כב

ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-נְעָרָיו שְׁבוּ-לִכְם פֹּה עִם-הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנֶּזֶר נִלְכָּה עַד-כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם: ...יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשֻׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנֶּזֶר וְאֶל-תַּעֲשֵׂה לוֹ מְאוּמָה... יט וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם אֶל-נְעָרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל-בְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בְּבְאֵר שֶׁבַע:

(2) בראשית כג

ב וּתְמַת שָׂרָה בְּקְרִית אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבַתָּהּ: ...כ וַיִּקַּם הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לְאַבְרָהָם לְאַחֲזֹת-קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי-חֵת:

Where is יִצְחָק?

(3) בראשית כד

א וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו וְהוּא בְּרַךְ אֶת-אַבְרָהָם בְּכָל: ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלַל בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ שֵׁי־נָא יָדְךָ תַּחַת יָדָי: ג וְאֲשַׁבְּעֶיךָ בְּה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבָּן: ...ד וְתִלְדֵּךְ שָׂרָה אִשְׁתִּי אֲדֹנָי בֶּן לְאֲדֹנָי אַחֲרַי וְקִנְיָתָהּ וְיִתְּנָהּ לְךָ וְיִתְּנָהּ לְךָ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ: ...ה וְתִקַּם רַבֵּקָה וְנִעְרָתֶיהָ וְתִרְלַבְנָה עַל-הַגְּמָלִים וְתִלְכְּנָה אַחֲרַי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת-רַבֵּקָה וַיֵּלֶךְ: ...ו וַיִּצְחָק בָּא מִבְּוֹא בְּאֵר לַחֵי רָאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנְּגֶב: ...ז וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה עֲרָב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים: ...ח וַתִּשָּׂא רַבֵּקָה אֶת-עֵינֶיהָ וַתִּרְאֵהוּ אֶת-יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל הַגְּמָל: ...ט וַתֹּאמֶר אֶל-הָעֶבֶד מִי-הָאִישׁ הַלְזֶה הַהֶלֶךְ בִּשְׂדֵה לְקִרְאֵתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנָי וַתִּקַּח הַצִּעִיף וַתִּתְּכֶם: ...י וַיִּסְפֹּד הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֶת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה: ...יא וַיְבֹאֵה יִצְחָק הָאֱהֻלָּה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת-רַבֵּקָה וַתְּהִי-לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָה וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרַי אִמּוֹ:

Who is the master? Who are the "maidens" (נערות) who accompany רַבֵּקָה?

First it is אַבְרָהָם and יִצְחָק is nowhere to be seen; then רַבֵּקָה marries יִצְחָק but אַבְרָהָם is not there!

(4) בראשית יג

ג וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנְּגֶב וְעַד-בֵּית-אֵל עַד-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה שֵׁם אֱהֻלָּה בַּת-חֵלְהָ בֵּין בֵּית-אֵל וּבֵין הָעֵי: ד אֶל-מְקוֹם הַמְּזֻבָּח אֲשֶׁר-עָשָׂה שֵׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה': ...ה וַיְהִי אָמַר אֶל-אַבְרָם אַחֲרַי הַפְּרָד-לוֹט מֵעֵמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר-אַתָּה שָׁם צַפְנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וַיִּמָּה: ...ו וַיֵּאָהֵל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלְנֵי מַמְרָא אֲשֶׁר בְּחֲבֵרוֹן וַיְבַר שֵׁם מְזֻבָּח לָהּ: Avram settles in Hebron when interacting with Canaanites:

(5) בראשית יד

ג וַיְבֹא הַפְּלִיט וַיְגַד לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלְנֵי מַמְרָא הָאֲמֹרִי אֲחִי אֲשָׁכַל וְאֲחִי עֲנָר וְהֵם בְּעָלֵי בְרִית-אַבְרָם:

(6) בראשית טז

ז וַיִּמְצָאָהּ מְלֹאךְ ה' עַל-עֵין הַמַּיִם בְּמִדְבַר עַל-הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר: ח וַתִּקְרָא שֵׁם-ה' הַדְּבָר אֱלֹהֵי אֵתָה אֵל רָאִי כִּי אִמְרָה הָגַם הֵלֶם רְאִיתִי אַחֲרַי רָאִי: יד עַל-כֵּן קָרָא לְבְּאֵר בְּאֵר לַחֵי רָאִי הִנֵּה בֵּין-קִדְשׁ וּבֵין בְּרַד:

Avram lives in Beer Sheva after the war, until he is told that Sarah will have a son

(7) בראשית יז

כא וְאֶת-בְּרִיתִי אָקִים אֶת-יִצְחָק אֲשֶׁר תִּלְדֵּךְ לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בְּשָׁנָה הָאַחֲרִית: ...כב בְּעָצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמְעָאֵל בְּנֹו: כג וְכָל-אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יִלְדוּ בְּיֹם הַזֶּה וּמְקַנְתֵּי-כֶסֶף מֵאֵת בְּרִיכְךָ נִמְלוּ אֹתוֹ:

(8) בראשית יח

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלְנֵי מַמְרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח-הָאֱהֻל כְּחֵם הַיּוֹם: !Avraham performs Berit Milah – in Hebron

(9) בראשית כ

א וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנְּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין-קִדְשׁ וּבֵין שׁוּר וַיַּגֵּר בְּגֵר: Avraham's "travels" take him to the south:

יד וישכם אברהם | בפקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל-הגר שם על-שכמה ואת-הילד וישלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע: ... כ ויהי אלהים את-הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת: כא וישב במדבר פארן ותקח-לו אמו אשה מארץ מצרים: ... כג ויצב אברהם את-שבע כבשת הצאן לבדה: כד ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר העבית לבדנה: ל ויאמר כי את-שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה-לי לעדה כי חפרתי את-הבאר הזאת: לא על-פן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם: לב ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיקל שר-עבאו וישבו אל-ארץ פלשתים: לג וישע אשל בבאר שבע ויקרא-שם בשם ה' אל עולם: לד ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:

Avraham and Sarah move to Beer Sheva when Yitzhak is born; remain there until after the Akedah...

ז ואלה ימי שני-חיי אברהם אשר-חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים: ח ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל-עמיו: ט ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל-מערת המכפלה אל-שדה עפרן בן-צחר החתי אשר על-פני ממרא: י השדה אשר-קנה אברהם מאת בני-חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו: יא ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את-יצחק בנו וישב יצחק עם-באר לחי ראי: ... כו ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים: כח ויאהב יצחק את-עשו כי-ציד בפיו ורבקה אהבת את-יעקב: כט ויוד יעקב ניד ויבא עשו מרהשדה והוא עיר:

Avraham lives, dies and is buried in Hebron; while Yitzhak lives in Beer Sheva, always associated with a "field" This is where they live when Yaakov steals the blessing and departs for Haran.

א ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל-אבימלך מלך-פלשתים גררה: ב וירא אליו ה' ויאמר אל-תירד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך: ... ו וישב יצחק בגר: ... דג ויעל משם באר שבע: דו וירא אליו ה' בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל-תירא כי-אתך אנכי וברכתך והרבית את-זרעך בעבור אברהם עבדי: כה ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' ויט-שם אהלו ויכרו-שם עבדי-יצחק באר: ... לכויה | ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על-אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים: לג ויקרא אתה שבעה על-פן שם-העיר באר שבע עד היום הזה:

א ויהי כיוון יצחק ותכהין עינו מראת ויקרא את-עשו | בכו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני: ב ויאמר הנדהנא זקנתי לא ידעתי יום מותי: ג ועתה שאנא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד:

ז וישמע יעקב אל-אביו ואל-אמו וילך פדנה ארם: ח וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו: ט וילך עשו אל-ישמעאל ויקח את-מחלת | בת-ישמעאל בן-אברהם אחות נביות על-נשיו לו לאשה: י ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה:

כו ויבא יעקב אל-יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר-גר-שם אברהם ויצחק: כז ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמונים שנה: כט ויגוע יצחק וימת ויאסף אל-עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:

Yitzhak moved to Hebron after Yaakov left and he dies there

א וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: ... יב וילכו אחיו לרעות את-צאן אביהם בשכם: יג ויאמר ישראל אל-יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני: יד ויאמר לו לך-נא ראה את-שלוש אחיך ואת-שלוש הצאן והשבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה:

Yaakov stays in Hebron after Yitzhak's death, while the sons move around the Land

קרית ארבע היא חברון

How Kiryat Arba' became Hebron.

(17) בראשית פרק כג פסוק ב

וְתָמַת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ:

(18) פירוש רשב"ם

בקרית ארבע - שם האיש ארבע כדכת' ביהושע קרית ארבע אבי הענק, כמו קרית סיתון:

19) LXX Genesis 23:2

καὶ ἀπέθανεν Σαρρα ἐν πόλει Αἰθροκ, ἣ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλώματι [αὕτη ἐστὶν Χεβρων] ἐν γῆ Χανααν. ἤλθεν δὲ Αβρααμ κόψασθαι Σαρραν καὶ πενθῆσαι.

Sectio Legis Quinta.	פרשה היי שרה
מאת	1 והיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים
הארבע אל עמק	2 שני חיי שרה: ותמת שרה בקרית ארבע ** *** הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולביתה: ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר: גר ותושב אנכי עמכם תנו לי
היא	3
ולבכותה	4

(20) בראשית פרק לז פסוק יד

וַיֹּאמֶר לוֹ לְךָ נָא רֵאֵה אֶת שְׁלוֹם אַחִיךָ וְאֶת שְׁלוֹם הַצֵּאֵן וְהַשְׁבִּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֵא שְׂכֵמָה:

(21) תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יא עמוד א

וישלחם מעמק חברון א"ר חנינא בר פפא בעצה עמוקה של אותו צדיק שקבור בחברון דכתיב ידוע תדע כי גר יהיה זרעך

(22) פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) בראשית פרק לז ד"ה יד) ויאמר לו

וישלחם מעמק חברון. א"ר אחא להשלים העצה העמוקה שנתן הקב"ה בינו ובין חבר נאה שהוא קבור בחברון, ועבדים וענו אותם וגו', שהרי חברון נתונה בהר, אלא כדפרשי רבנן

(23) בראשית רבה (וילנא) פרשה פד ד"ה יג וילכו אחיו

וישלחם מעמק חברון, והלא אין חברון נתנה אלא בהר וכתביב וישלחם מעמק חברון, א"ר אחא הלך להשלים אותה העצה העמוקה שנתן הקב"ה בינו ובין חבר הנאה שהיה קבור בחברון ועבדים וענו אותם.

(24) יהושע פרק יד

וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנַי קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעַנְקִים הוּא וְהָאָרֶץ שְׁקֵטָה מִמְּלַחְמָה:

(25) יהושע פרק טו

(יג) וּלְכָלֵב בֶּן יְפֻנֵה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי יְהוּדָה אֶל פִּי ה' לַיהוֹשֻׁעַ אֶת קִרְיַת אַרְבַּע אָבִי הַעֲנָק הִיא חֶבְרוֹן: (יד) וַיִּרְשׂ מִשָּׁם כָּלֵב אֶת שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי הַעֲנָק אֶת שִׁשִׁי וְאֶת אַחִימָן וְאֶת תַּלְמִי יְלִידֵי הַעֲנָק: ... (נד) וְחַמְטָה וְקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן וַיְצִיעַר עָרִים תִּשְׁעַ וַחֲצִרֵיהֶן:

(26) יהושע פרק כ פסוק ז

וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת קֹדֶשׁ בְּגַלְיִל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת שָׂכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת קְרִית אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה:

(27) יהושע פרק כא פסוק יא

וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת קְרִית אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנוֹק הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה וְאֶת מִגְרָשָׁה סְבִיבֹתֶיהָ:

(28) שופטים פרק א פסוק י

וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וַיֵּשֶׁב חֶבְרוֹן לְפָנִים קְרִית אַרְבַּע וַיְכּוּ אֶת שֵׁשִׁי וְאֶת אַחִימֵן וְאֶת תַּלְמִי:

(29) בראשית פרק כח

(טז) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב מִשְׁנֵתוֹ וַיֹּאמֶר אֲבִי יֵשׁ ה' בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: (יז) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בַּיִת אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: (יח) וַיִּשְׁכֶם יַעֲקֹב בְּבִקְרַת וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֵשְׁתּוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ: (יט) וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בַּיִת אֵל וְאוּלַם לֹא שֵׁם הָעִיר לְרֵאשִׁינָה:

(30) שופטים פרק א

(כב) וַיַּעֲלוּ בַיִת יוֹסֵף גַּם הֵם בַּיִת אֵל וְה' עִמָּם: (כג) וַיִּתְּנוּ בַיִת יוֹסֵף בַּיִת אֵל וַיִּשֶׂם הָעִיר לְפָנִים לֹא: (כד) וַיִּרְאוּ הַשְּׂמֵרִים אִישׁ וַיֵּצֵא מִן הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הֲרֵאנוּ נָא אֶת מְבוֹא הָעִיר וְעֵשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד: (כה) וַיִּרְאֶם אֶת מְבוֹא הָעִיר וַיְכּוּ אֶת הָעִיר לְפִי חֶרֶב וְאֶת הָאִישׁ וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁלַחוּ: (כו) וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׂמָהּ לֹא הוּא שְׂמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

الخليل الرحمن: Al-Khalil a-Rahman

Who can be better in religion than one who submits his whole self to Allah, does good, and follows the way of Abraham the true in faith? For Allah did take Abraham for a friend. Quran 4:125

(31) ישעיה מא:

וְאֵתָהּ יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחָרְתִּיךְ זָדַע אֲבָרְהָם אֲהַבִּי:

(32) בראשית יד

(יג) וַיָּבֵא הַפְּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעֵבְרִי וְהוּא שָׁכֵן בְּאַלְנֵי מִמְרָא הָאֲמֹרִי אֲחִי אֲשָׁכַל וְאֲחִי עֵנָר וְהֵם בְּעַלֵּי בְרִית אַבְרָם: (יד) וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אֲחִיו וַיִּרְק אֶת חֲנִיכּוֹ וַיֵּלֶךְ בֵּיתוֹ שְׂמֵנָה עֶשְׂרִי וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֵּף עַד דִּן: